

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Obdo/1/2019
Identifikačné číslo spisu: 2114228134
Dátum vydania rozhodnutia: 18.02.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Hullová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:2114228134.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu JUDr. Štefana Dostála, so sídlom Robotnícka 79, 905 01 Senica, správcu konkurznej podstaty úpadcu S. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. P. XXXX/XX, XXX XX I., proti žalovanej Z. I., rod. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. P. XXXX/XX, XXX XX I., zastúpenej JUDr. Václavom Sosnom, advokátom, so sídlom Námestie Slobody 2, 909 01 Skalica, o určenie neúčinnosti právneho úkonu, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Trnave č. k. 31CoKR/8/2016-170 z 30. januára 2018, takto

rozhodol:

I. Dovolanie žalovanej o d m i e t a .

II. Žalobcovi n e p r i z n á v a proti žalovanej n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Trnave (ďalej aj „odvolací súd“) rozsudkom č. k. 31CoKR/8/2016-170 z 30. januára 2018 potvrdil rozsudok Okresného súdu Trnava (ďalej aj „súd prvej inštancie“) č. k. 36Cbi/43/2014-91 z 3. februára 2016. Žalobcovi proti žalovanej nepriznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

2. V odôvodnení potvrdzujúceho rozsudku odvolací súd v podrobnostiach poukázal na odôvodnenie napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie, z ktorého vyplýva, že žalobca preukázal splnenie všetkých zákonných podmienok odporovateľnosti právnych úkonov v zmysle ustanovení § 58 a § 60 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii v znení neskorších predpisov (ďalej aj „ZKR“). Prvou (všeobecnou) podmienkou odporovateľnosti právneho úkonu je, že vykonaný právny úkon ukracuje uspokojenie prihlásených pohľadávok. Súd prvej inštancie mal preukázané, že v konkurznom konaní si prihlásili svoje pohľadávky viacerí veritelia v celkovej výške 15.186,58 € a že po vykonaní napadnutého právneho úkonu - kúpnej zmluvy z 9.05.2014 úpadca previedol na žalovanú nehnuteľnosť zapísanú na LV č. XXXX, okres I., obec I., kat. územie I. ako byt č. XX na A. podlaží vo vchode č. XX bytového domu, súp. č. XXXX, postavený na pozemku parc. č. XXX, XXX a XXX na B. A. P. XXXX/XX, s príslušnými spoluvlastníckymi podielmi na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu a na pozemkoch (ďalej aj „byt“) za kúpnu cenu 30.000,- €, pričom táto mala byť splatná vo výške 10.000,- € v hotovosti pri podpise zmluvy a vo výške 20.000,- € v hotovosti do 6 mesiacov od podpisu zmluvy. Na základe uvedeného súd prvej inštancie dospel k záveru, že napadnutým právnym úkonom došlo k

ukráteniu prihlásených pohľadávok konkurzných veriteľov, a tým je naplnený prvý z predpokladov odporovateľnosti právneho úkonu. Ďalšou osobitnou podmienkou odporovateľnosti právneho úkonu v zmysle ust. § 58 ZKR je, že musí ísť o úkon bez primeraného protiplnenia. Žalovaná sa v konaní bránila tým, že úpadca za prevod nehnuteľnosti na základe kúpnej zmluvy získal primerané plnenie, keď bola dohodnutá kúpna cena vo výške 30.000,- €, ktorú mu aj vyplatila tým spôsobom, že sčasti za neho uhradila dlhy v exekúcii a zvyšok mu vyplatila v hotovosti. Súd prvej inštancie dospel k názoru, že žalovaná neunesla dôkazné bremeno, ktoré ju zaťažovalo a hodnoverne nepreukázala primeranosť plnenia, ktoré by reálne a skutočne poskytla úpadcovi, a ktoré by bolo plnením ekvivalentným k plneniu, ktoré od neho získala. Poukázal na znalecký posudok č. 28/2014 znalkyne Ing. Jany Zavadilovej z 11.02.2014, z ktorého mal preukázané, že všeobecná hodnota prevádzanej nehnuteľnosti bola po zaokrúhlení 37.400,- €, pričom dohodnutá kúpna cena za prevod nehnuteľnosti bola vo výške 30.000,- €, teda podstatne nižšia, než cena obvyklá. Preto, ak by aj bolo preukázané, že takto dohodnutá kúpna cena bola reálne v celej výške úpadcovi uhradená, bolo by to irelevantné a nepodstatné vo vzťahu k posúdeniu jej neprimeranosti. V predmetnom spore však nebolo ani hodnoverne preukázané, že by nižšie dohodnutá kúpna cena bola aj reálne uhradená. Žalovaná bez pochybností nepreukázala, že by úpadcovi reálne niečo v hotovosti vyplatila a preukázateľne uhradila iba časť kúpnej ceny spôsobom, že za úpadcu zaplatila a vyrovnala z kúpnej ceny jeho dlhy, ktoré už boli vymáhané v exekúcii vo výške 13.000,- €. V čase uzavretia kúpnej zmluvy úpadca aj žalovaná preukázateľne poznali reálnu všeobecnú hodnotu nehnuteľnosti, no napriek tomu si dohodli kúpnu cenu nižšiu o 20%. Pre posúdenie neúčinnosti právneho úkonu vykonaného v máji 2014 je jediným relevantným a zásadným dôkazom znalecký posudok č. 28/2014, ktorý preukazuje podstatne vyššiu hodnotu nehnuteľnosti, než aká bola kúpna cena dohodnutá medzi úpadcom a žalovanou. Poslednou podmienkou odporovateľnosti v zmysle ustanovenia § 58 ZKR je preukázanie príčinnej súvislosti medzi právnym úkonom dlžníka a vzniknutým úpadkom alebo vykonanie právneho úkonu už počas existujúceho úpadku. Vzhľadom k tomu, že právny úkon - kúpna zmluva bola urobená v prospech žalovanej ako osoby spriaznenej s dlžníkom (jeho sestra), tak úpadok dlžníka v čase urobenia právneho úkonu sa predpokladá, pokiaľ sa nepreukáže opak, pričom dôkaz opaku spočíval na žalovanej. Žalovaná v konaní uvedené skutočnosti (úpadok, resp. že úkon spôsobil úpadok) žiadnym spôsobom nepopierala a už vôbec nepreukázala opak právnej domnienky o existencii úpadku. Z vyjadrenia konkurzného správcu je zrejmé, že po vykonanom právnym úkone nezostal úpadcovi žiaden majetok, pričom už v tej dobe mal značné záväzky, ktoré si veritelia aj v konkurze prihlásili a je možné s veľkou mierou pravdepodobnosti predpokladať, že napadnutý právny úkon bol urobený, prípadne zapríčinil úpadok dlžníka vo forme predĺženia, keď tento sa zbavil všetkého hodnotného majetku. Súd prvej inštancie preto dospel k záveru, že žalovaná si dôkaznú povinnosť nesplnila a nevyvrátila právnu domnienku v zmysle ustanovenia § 58 ods. 2 ZKR.

3. Žalobca sa domáhal neúčinnosti napadnutého právneho úkonu jednak z dôvodu, že ide o úkon bez primeraného protiplnenia v zmysle ustanovenia § 58 ZKR a jednak z dôvodu, že ide o ukracujúci úkon v zmysle ustanovenia § 60 ZKR, pričom pre určenie neúčinnosti napadnutého právneho úkonu je postačujúce, ak je naplnený jeden z týchto zákonných dôvodov. Po vykonaní dokazovania súd prvej inštancie dospel k záveru, že sú naplnené dôvody odporovateľnosti napadnutého právneho úkonu v zmysle ustanovenia § 58 ZKR. Keďže však žalobca trval aj na právnom posúdení súčasného naplnenia dôvodov odporovateľnosti v zmysle ustanovenia § 60 ZKR, súd prvej inštancie predmetný úkon posudzoval aj z hľadiska naplnenia predpokladov v zmysle tohto ustanovenia. Základnými predpokladmi odporovateľnosti v zmysle ustanovenia § 60 ZKR sú: ukrátenie veriteľov, úmysel dlžníka ukrátiť svojich veriteľov a vedomosť druhej strany o tomto úmysle. V prípade, keď bol právny úkon urobený v prospech spriaznenej osoby v zmysle ustanovenia § 9 ods. 1 ZKR (ako v danom prípade), keďže žalovaná je sestrou úpadcu, tak úmysel, ako aj vedomosť sa predpokladá (prezumeje), ak sa nepreukáže opak, pričom dôkaz opaku spočíva na žalovanej. Osoba blízka dlžníkovi sa môže ubrániť odporovacej žalobe len vtedy, ak preukáže, že o dlžníkovom úmysle odporovaným úkonom ukrátiť veriteľov nevedela a ani nemohla vedieť, pretože vyvinula náležitú starostlivosť k poznaniu tohto dlžníkovho úmyslu. Medzi stranami sporu bola spornou skutočnosť, či žalovaná mala vedomosť o úmysle svojho brata ukrátiť jeho veriteľov, ktorá je zákonnou podmienkou odporovateľnosti. Vo všeobecnosti platí, že ten, kto právnemu úkonu odporuje, musí preukázať (na ňom spočíva dôkazné bremeno), že druhá strana (žalovaná) o dlžníkovom úmysle ukrátiť veriteľa vedela. V danom prípade však dlžník urobil právny úkon v prospech

spriaznenej osoby (osoby jemu blízkej - v prospech sestry), a preto v zmysle ustanovenia § 60 ods. 2 ZKR sa jej vedomosť o úmysle dlžníka predpokladá, prezumuje, ak sa nepreukáže opak. Súd prvej inštancie sa stotožnil s právnym názorom žalobcu, že samotné vyhlásenie žalovanej, že jej nebol známy úmysel, pre ktorý úpadca previedol nehnuteľnosť, je nepostačujúce. Vyhlásenie nijako nepreukazuje, že v dobe právneho úkonu dlžníkov úmysel ukrátiť veriteľa i pri náležitej starostlivosti nemohla poznať. Vedomosť žalovanej o úmysle úpadcu ukrátiť svojich veriteľov musí byť posudzovaná aj z hľadiska, či žalovaná pri zachovaní náležitej opatrnosti, ktorú možno s prihliadnutím na okolnosti konkrétneho prípadu na každom subjekte požadovať, mala alebo mohla mať pochybnosti, že úpadca má ďalšie dlhy a prevodom nehnuteľnosti sa zbavuje majetku, ktorý by mohol slúžiť na uspokojenie veriteľov, pričom prevodom tohto majetku ukracuje pohľadávky veriteľov. Súd prvej inštancie mal za to, že žalovaná preukázateľne nevyvinula situácii primeranú starostlivosť na zistenie majetkovej situácie úpadcu a rozpoznanie jeho úmyslu. Sama uviedla, že jej brat je alkoholik a gambler, avšak paradoxne jej postačovalo jeho ubezpečenie, že nemá žiadne iné dlhy než tie, ktoré sú vedené na liste vlastníctva, hoci predtým aj tieto ťarchy podľa jej vlastného tvrdenia zamlčal. Pri normálnej opatrnosti, ktorú možno od nej požadovať, by sa s takýmto ubezpečením úpadcu nemohla uspokojiť. Žalovaná za úpadcu uhradila dlhy u exekútorov v rámci 14 exekučných konaní, teda preukázateľne vedela, že jej brat je zadlžený u viacerých veriteľov, pričom za tejto situácie sa bez ďalšieho ľahkovážne spoliehala na jeho vyjadrenie, že žiadne iné dlhy nemá. Vzhľadom na všetky okolnosti a na majetkové a osobné pomery úpadcu žalovaná mala a mohla vedieť úmysel úpadcu, avšak bez primeraných dôvodov sa spoliehala, že ďalšie dlhy už nemá. Z vykonaných dôkazov nebolo jednoznačne preukázané, že žalovaná o úmysle svojho brata ukrátiť svojich veriteľov nevedela, resp. pri vynaložení primeranej starostlivosti nemohla vedieť. Žalovaná ako strana sporu, ktorú zaťažuje dôkazné bremeno, ak chcela byť procesne úspešná, musela v konaní bez akýchkoľvek pochybností preukázať nevedomosť o úmysle dlžníka. Podľa názoru súdu prvej inštancie však žalovaná túto svoju dôkaznú povinnosť nespĺnila. S poukazom na uvedené súd prvej inštancie dospel k záveru, že v konaní bolo preukázané splnenie všetkých predpokladov odporovateľnosti právneho úkonu aj v zmysle ustanovenia § 60 ZKR.

4. Základným právom, ktoré je možné uplatniť z neúčinného právneho úkonu, na základe ktorého bola z majetku dlžníka prevedená vec, právo alebo iná majetková hodnota, je právo na peňažnú náhradu. Výška peňažnej náhrady za poskytnuté plnenie sa rovná hodnote tohto plnenia v čase, keď bolo dlžníkom poskytnuté. Osoba, ktorá úspešne uplatnila odporovateľnosť, má právo voľby a môže namiesto peňažnej náhrady požiadať o vydanie veci, práva alebo inej majetkovej hodnoty v prospech príslušnej konkurznej podstaty, ak sa tieto u povinného nachádzajú. Nakoľko žalobca využil svoje právo a namiesto peňažnej náhrady požiadal o vydanie napadnutým právnym úkonom prevedenej nehnuteľnosti, súd prvej inštancie rozhodol v zmysle ustanovenia § 63 ods. 1 ZKR tak, že žalovanej uložil povinnosť ju vydať. Výrokom I. rozsudku súd prvej inštancie určil, že kúpna zmluva uzavretá dňa 9.05.2014 medzi predávajúcim S. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. P. č. XXXX/XX, I. a žalovanou ako kupujúcou, predmetom ktorej bol prevod bytu, je voči konkurzným veriteľom v konaní vedenom na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 25K/12/2014 právne neúčinná. Výrokom II. rozsudku rozhodol tak, že označený majetok patrí do všeobecnej majetkovej podstaty úpadcu a žalovaná je povinná tento majetok žalobcovi vydať a strieť jeho speňaženie v prospech majetkovej podstaty. Výrokom III. napokon rozhodol o trovách konania tak, že žalobcovi nepriznal ich náhradu.

5. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (ust. § 367 ods. 3 Civilného sporového poriadku - ďalej aj „CSP“) a vychádzajúc zo skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie, bez potreby zopakovania alebo doplnenia dokazovania (§ 383 a § 384 CSP) a bez nariadenia odvolacieho pojednávania dospel k záveru, že odvolanie žalovanej nie je dôvodné.

6. Odvolací súd poukázal na to, že súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanoviská procesných strán k prejednávaniu sporu, výsledky vykonaného dokazovania a citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednávaný spor a z ktorých vyvodil svoje právne závery, ktoré dostatočne zrozumiteľne vysvetlil. Poukázal na to, že v celom rozsahu prevzal súdom prvej inštancie zistený skutkový stav, pretože súd

prvej inštancie vykonával dokazovanie v rozsahu potrebnom na rozhodnutie v predmetnej veci, výsledky dokazovania správne vyhodnotil a dospel k správnym skutkovým záverom pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie žalobcom uplatneného nároku a keďže odvolací súd sa stotožnil aj s právnymi závermi súdu prvej inštancie vo veci samej, s poukazom na ustanovenie § 387 ods. 2 CSP odkázal na správne a presvedčivé odôvodnenie písomného vyhotovenia rozsudku súdu prvej inštancie. Na zdôraznenie jeho správnosti a k odvolacím námietkam odvolací súd uviedol, že za nedôvodnú považuje námietku žalovanej, že postupom súdu prvej inštancie jej bola odňatá možnosť konať pred súdom a stotožnil sa s právnym názorom súdu prvej inštancie, že v zmysle ustanovenia § 101 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“) boli splnené zákonné podmienky pre to, aby súd mohol vec prejednať a rozhodnúť v neprítomnosti žalovanej a jej zástupcu, ktorý síce požiadal o odročenie pojednávania zo zdravotných dôvodov na strane žalovanej, avšak nepredložil potvrdenie od lekára, z ktorého by vyplývalo, že zdravotný stav žalovanej jej neumožňoval účasť na pojednávaní, na ktorom súd vyhlásil predmetný rozsudok. Navyiac, zástupca žalovanej v žiadosti o odročenie pojednávania svoju neúčasť na pojednávaní ospravedlnil len z dôvodu hospodárnosti konania, čo nemožno považovať za dôležitý dôvod pre odročenie pojednávania. Z ustanovenia § 119 ods. 3 OSP vyplýva, že pokiaľ je dôvodom na odročenie pojednávania zdravotný stav účastníka alebo jeho zástupcu, návrh na odročenie pojednávania musí obsahovať aj vyjadrenie ošetrojúceho lekára, že zdravotný stav účastníka alebo jeho zástupcu mu neumožňuje účasť na pojednávaní. Pokiaľ návrh na odročenie pojednávania neobsahuje takýto dôvod, teda ak účastník dôležitý dôvod nepreukáže vyjadrením ošetrojúceho lekára, súd nemôže vyhovieť návrhu na odročenie pojednávania v zmysle ust. § 101 ods. 2 OSP. Ohľadne námietky žalovanej - že súd prvej inštancie neúplne zistil skutkový stav, nakoľko nevykonal žalovanou navrhnuté dôkazy, a to výsluch svedkov - rodičov úpadcu a žalovanej o tom, že žalovaná vynaložila náležitú a primeranú starostlivosť na zistenie majetkovej situácie úpadcu - odvolací súd uviedol, že sa stotožňuje s názorom súdu prvej inštancie, ktorý takéto dokazovanie zamietol, nakoľko žalovanou navrhnutí svedkovia sú rodičmi žalovanej a úpadcu, teda ide o blízke osoby a ich výpoveď by nebolo možné považovať za nestrannú, nakoľko aj oni by mali záujem na výsledku sporu, a to nielen vo vzťahu k žalovanej, ale aj vo vzťahu k úpadcovi. K námietke žalovanej, že súd nevykonal ňou navrhnutý dôkaz - výsluch svedka K. C., hypotékarneho poradcu, sama žalovaná na pojednávaní dňa 24.06.2015 uviedla, že zabezpečí čestné prehlásenie tohto svedka, avšak túto povinnosť si nespĺnila a navyše uviedla, že hypotekárny poradca jej bol nápomocný pri získaní úveru, prelustraval exekúcie na predávajúceho a zistil len stav na LV, teda zisťoval dlhy úpadcu len lustráciou exekúcií na úpadcu, pričom v konaní nebolo sporné, že žalovaná zisťovala dlhy úpadcu, o ktorých bolo vedené exekučné konanie, a preto nebolo potrebné, aby túto skutočnosť, ktorá nebola sporná, potvrdil aj svedok. Žalovaná v konaní tiež netvrdila, že by svedok K. C. aj iným spôsobom ako lustráciou exekúcií zisťoval aj iné dlhy úpadcu. Vzhľadom na uvedené odvolací súd považoval výsluch svedka K.T. za nadbytočný a nevhodný, pretože by nemohol ovplyvniť rozhodnutie súdu vo veci samej.

7. Pokiaľ ide o nové skutočnosti a dôkazy, ktoré žalovaná uviedla v odvolaní -že sa znížila celková nominálna hodnota prihlásených pohľadávok a že v súčasnej dobe existujú v predmetnom konkurznom konaní len pohľadávky dvoch veriteľov, a to spoločnosti MF KONTO s.r.o. s pohľadávkou 16,50 € a veriteľa, ktorým je žalovaná s pohľadávkou 1.557,54 €, čo je 98,95 % zo všetkých pohľadávok a že v danom prípade došlo k splynutiu osoby oprávnenej (veriteľa) a osoby povinnej (kupujúceho) a absentuje prvá všeobecná podmienka odporovateľnosti právneho úkonu, a to ukrátenie uspokojenia veriteľov - odvolací súd uviedol, že pre úspešnosť odporovacej žaloby je potrebné preukázať, že v čase, keď dlžník urobil právny úkon, ukrátil ktorúkoľvek riadne prihlásenú pohľadávku, ktorá existovala v čase, keď tento právny úkon dlžník urobil. Súd pri posudzovaní, či daným právnym úkonom došlo k ukráteniu pohľadávok veriteľov vychádza z časového momentu, kedy bol daný právny úkon urobený, a preto tvrdenia odvolateľky, že v súčasnosti sa znížila celková nominálna hodnota prihlásených pohľadávok, sú pre posúdenie odporovateľnosti právneho úkonu irelevantné a nemohli ovplyvniť rozhodnutie vo veci samej, nakoľko v konaní bolo preukázané, že v čase uzavretia predmetnej kúpnej zmluvy, teda vykonania odporovateľného právneho úkonu, existovali pohľadávky veriteľov, ktoré si veritelia prihlásili do predmetného konkurzného konania a že predmetným právnym úkonom v čase jeho vykonania došlo k ukráteniu uspokojenia veriteľov.

8. Odvolací súd ďalej uviedol, že podanie žalovanej zo 17.04.2017, označené ako „Oznámenie novôt v odvolacom konaní“, bolo doručené odvolaciemu súdu 20.04.2017, teda po uplynutí zákonnej 15-dňovej lehoty na podanie odvolania, nakoľko rozsudok súdu prvej inštancie bol doručený splnomocnenému zástupcovi žalovanej dňa 18.02.2016 a žalovaná podala odvolanie dňa 9.03.2016. Nové skutočnosti a dôkazy v zmysle ustanovenia § 205a OSP, ktoré neboli uplatnené pred súdom prvej inštancie, bolo možné použiť v odvolaní len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Vzhľadom na uvedené odvolací súd neprihliadal na nové skutočnosti a návrhy na doplnenie dokazovania, ktoré neboli uvedené v odvolaní a boli uvedené až v podaní odvolateľky zo 17.04.2017. V tejto súvislosti odvolací súd považoval za potrebné uviesť, že aj Civilný sporový poriadok, účinný od 1.07.2016, v ustanovení § 366 upravuje, že prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len obmedzene, ako je to uvedené v § 366 písm. a/, b/, c/, d/, z čoho jednoznačne vyplýva, že tieto novoty v odvolacom konaní možno použiť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania, keď aj podľa ustanovenia § 362 ods. 1 CSP dĺžka odvolacej lehoty je vždy 15 dní od doručenia rozhodnutia. S poukazom na vyššie uvedené odvolací súd dospel k záveru, že odvolateľka žiadnym relevantným spôsobom nespochybnila správnosť odvolaním napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie, preto rozhodnutie súdu prvej inštancie v odvolaní napadnutej časti (výroky I., II. rozsudku súdu prvej inštancie) ako vecne správne potvrdil podľa ustanovenia § 387 ods. 1, 2 CSP. Žalobcovi ako úspešnému účastníkovi v odvolacom konaní súd nepriznal náhradu trov odvolacieho konania, pretože žalobca vo vyjadrení k odvolaniu vyslovene uviedol, že trovy odvolacieho konania si neuplatňuje, teda tohto práva sa výslovné vzdal.

9. Proti potvrdzujúcemu výroku rozsudku odvolacieho súdu podala žalovaná dovolanie v zmysle ust. § 421 ods. 1 písm. a/ a písm. b/ CSP, pričom uviedla, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia týchto dvoch základných právnych otázok: 1. otázka aplikácie ustanovení § 57 ods. 4, § 58 a § 60 ZKR pri posudzovaní splnenia všetkých zákonných podmienok vyžadovaných pre úspešné uplatnenie práva odporovať právnomu úkonu, a to najmä z hľadiska posudzovania splnenia podmienky ukrátenia uspokojenia prihlásenej pohľadávky niektorého z veriteľov dlžníkom a 2. otázka aplikácie princípu proporcionality pri rozhodovaní o zásahu do majetkových práv povinných z odporovateľných právnych úkonov. Podľa názoru žalovanej (ďalej aj „dovolateľka“) odvolací súd pri riešení vyššie uvedených právnych otázok v napadnutom rozhodnutí dospel k nesprávnym právnym záverom.

10. Dovolateľka uviedla, že v prípade riešenia otázky aplikácie ustanovení § 57 ods. 4, § 58 a § 60 ZKR odvolací súd sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe, ktorá vyžaduje prísne preukázanie všetkých zákonných podmienok pre úspešné uplatnenie práva odporovať právnomu úkonu, najmä vyžaduje jednoznačné preukázanie ukrátenia uspokojenia prihlásenej pohľadávky niektorého z veriteľov dlžníka. Odvolací súd v rozpore s ustálenou rozhodovacou praxou napríklad nijako nezohľadnil, že uzavretím kúpnej zmluvy, predmetom ktorej je prevod vlastníckeho práva k majetku úpadcu, nedochádza automaticky k ukráteniu veriteľov, ale iba k transformácii majetkových aktív úpadcu. Tento právny názor vyslovil napr. Krajský súd v Banskej Bystrici v rozsudku sp. zn. 25CoKR/3/2013 z 22.05.2013. Odborná literatúra odkazuje vo veciach odporovateľnosti právnych úkonov v konkurznom konaní najmä na judikatúru súdov Českej republiky. Subsumovanie týchto judikátov pod ustálenú rozhodovaciu prax v zmysle ustanovení CSP však môže byť sporné. V prípade nezohľadnenia judikátov Ústavného súdu Českej republiky a Najvyššieho súdu Českej republiky je opodstatnená prípustnosť dovolania aj z toho dôvodu, že právna otázka aplikácie ustanovení § 57 ods. 4, § 58 a § 60 ZKR, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola ustáleným spôsobom vyriešená. Krajský súd v Trnave v napadnutom rozhodnutí neodkazuje na žiadne konkrétne rozhodnutie dovolacieho a ani Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „Ústavný súd SR“), ktoré by aplikoval pri rozhodovaní v predmetnej veci. V prípade riešenia otázky aplikácie princípu proporcionality pri rozhodovaní o zásahu do majetkových práv povinných z odporovateľných právnych úkonov sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe, keď pri svojom rozhodovaní tento princíp nijako nezohľadnil. Nevyhnutnosť aplikácie princípu proporcionality, teda nevyhnutnosť primeranosti pri zasahovaní do občianskych práv, ustálená rozhodovacia prax uznáva (k aplikácii ústavného princípu proporcionality vid' nález Ústavného súdu SR sp. zn. PL. ÚS 67/07 zo 6.02.2008). Prípustnosť dovolania je opodstatnená preto aj z toho dôvodu, že právna otázka aplikácie princípu

proporcionalitu pri rozhodovaní o zásahu do majetkových práv povinných z odporovateľných právnych úkonov, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola ustáleným spôsobom vyriešená.

11. Dovolateľka dôvodnosť dovolania oprela o nesprávne právne posúdenie veci. Podľa nej odvolací súd nesprávne aplikoval a interpretoval ustanovenia § 57 ods. 4, § 58 a § 60 ZKR. Podľa rozhodovacej praxe konkurzných súdov, ako aj podľa odbornej literatúry možno úspešne odporovať právnomu úkonu len v tom prípade, ak je splnená podmienka ukrátenia uspokojenia prihlásenej pohľadávky niektorého z veriteľov dlžníka podľa § 57 ods. 4 ZKR. Bez ohľadu na jednotlivé druhy odporovateľných právnych úkonov tak, ako ich rozlišuje ZKR v ustanoveniach § 58, § 59 a § 60 (t. j. bez ohľadu na to, či sa jedná o úkon bez primeraného protiplnenia, alebo či sa jedná o zvýhodňujúci právny úkon, alebo či sa jedná o úmyselný ukracujúci právny úkon), musí byť v prípade úspechu u odporovateľnej žaloby vždy splnená podmienka ukrátenia prihlásenej pohľadávky niektorého z veriteľov dlžníka. Ukrátenie uspokojenia pohľadávok veriteľov znamená, že pohľadávky veriteľov v dôsledku dispozície (právneho úkonu) dlžníka s jeho majetkom buď nebudú uspokojené v plnom rozsahu alebo ani v takom rozsahu, aký by bolo možné dosiahnuť pred účinnosťou právneho úkonu, ktorým dlžník disponoval so svojím majetkom. V danom prípade dovolateľka ako kupujúca uhradila kúpnu cenu vo výške 30.000,- € tak, že časť kúpnej ceny vo výške cca 11.000,- € bola použitá na uspokojenie pohľadávok veriteľov úpadcu S. A. a časť kúpnej ceny vo výške 19.000,- € bola vyplatená v hotovosti úpadcovi. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplýva, že v konkurznom konaní na majetok úpadcu S. A., vedenom na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 25K/12/2014, boli zistené pohľadávky veriteľov v celkovej výške 14.614,06 €. Vzhľadom na výšku časti kúpnej ceny (19.000,- €), ktorá bola vyplatená úpadcovi a výšku zistených pohľadávok v konkurznom konaní (14.614,06 €) v čase podania odporovacej žaloby je nepochybné, že uzavretím kúpnej zmluvy medzi dovolateľkou a úpadcom S. A. nedošlo a ani nemohlo dôjsť k ukráteniu žiadnej pohľadávky veriteľa, keďže uzavretím kúpnej zmluvy sa objem majetku úpadcu nezmenšil a prišlo iba k transformácii majetkových aktív z veci nehnuteľnej na finančné prostriedky, ktoré plne postačovali na uspokojenie pohľadávok veriteľov. V tomto smere opätovne poukázala na rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 25CoKR/3/2013 z 22.05.2013, v ktorom uvedený súd potvrdil právny názor Okresného súdu Banská Bystrica v tom, že „v prípade spornej kúpnej zmluvy ide len o zmenu v aktívach dlžníka (úpadcu), ktorý namiesto odpredávaných nehnuteľností získa finančný ekvivalent ich hodnoty. Pokiaľ by kupujúci nezaplatil dlžníkovi (úpadcovi) ako predávajúcemu kúpnu cenu alebo jej časť, je správca povinný túto pohľadávku vymáhať. Z tohto dôvodu samotnou spornou kúpnu zmluvou, ktorou bol odpredaný byt za trhovú kúpnu cenu, nemohlo dôjsť samo osebe k ukráteniu uspokojenia pohľadávok veriteľov“. S poukazom na uvedené je nepochybné, že uzavretím kúpnej zmluvy medzi úpadcom ako predávajúcim a Z. I. ako kupujúcou, predmetom ktorej bol byt, došlo len k transformácii majetku úpadcu, pričom po vyplatení časti kúpnej ceny vo výške 19.000,- € mal úpadca majetok, ktorý postačoval na uspokojenie veriteľov v konkurznom konaní. Nebola preto splnená základná podmienka pre úspešné odporovanie právnomu úkonu v zmysle ustanovenia § 57 ods. 4 ZKR, a to ukrátenie uspokojenia prihlásenej pohľadávky niektorého z veriteľov dlžníka.

12. Dovolateľka ďalej uviedla, že odvolací súd nesprávne právne vyhodnotil aj údajný úmysel úpadcu ukrátiť veriteľov podľa ustanovenia § 60 ZKR. V konaní, ktoré predchádzalo vydaniu napadnutého rozhodnutia, bolo jednoznačne preukázané, že časť kúpnej ceny bola použitá na uspokojenie pohľadávok veriteľov úpadcu. Je teda nepochybné, že úpadca súhlasil s tým, aby pohľadávky jeho veriteľov boli uspokojené priamo pri vyplácaní dohodnutej kúpnej ceny. Toto konanie úpadcu preukazuje záujem úpadcu uspokojiť svojich veriteľov a bez ďalšieho ho nemožno považovať za snahu ukrátiť pohľadávky jeho veriteľov.

13. Odvolací súd pri vydaní napadnutého rozhodnutia nesprávne aplikoval princíp proporcionality a dovolaním napadnuté rozhodnutie je v rozpore s týmto princípom. Základné princípy možno chápať ako rámec výkladových pravidiel, v súlade s ktorými majú byť aplikované a interpretované ustanovenia Civilného sporového poriadku. Medzi tieto princípy patrí aj princíp proporcionality, ktorý je potrebné premietnuť aj do výkladu jednotlivých právnych predpisov. Podľa názoru dovolateľky, odvolací súd aplikoval ustanovenie § 63 ZKR v rozpore s princípom proporcionality, keď potvrdil rozsudok

Okresného súdu Trnava sp. zn. 36Cbi/43/2014-91 z 3.02.2016. K aplikácii tohto ústavného princípu dovolateľka dala do pozornosti nález Ústavného súdu SR sp. zn. PL. ÚS 67/07 zo 6.02.2008, v ktorom uvedený súd vyjadril právny názor, že „v posudzovanom prípade je žiadúce zohľadniť aj princíp, resp. zásadu primeranosti (proporcionality), ktorý podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu (napr. PL. ÚS 52/99, PL. ÚS 49/03 alebo PL. ÚS 1/04) tiež patrí medzi ústavné princípy vlastné právnemu štátu. V rozhodnutí sp. zn. PL. ÚS 3/00 ústavný súd uviedol, že princíp proporcionality predovšetkým znamená primeraný vzťah medzi cieľom (účelom) sledovaným štátom a použitými prostriedkami“. Vo vzťahu k princípu proporcionality z doterajšej judikatúry Ústavného súdu SR možno vyvodiť, že obmedzenie, resp. zasahovanie do ústavou chránených práv a slobôd, teda aj do základného práva vlastníť majetok podľa článku 20 Ústavy SR je ústavne akceptovateľné len vtedy, ak je ustanovené zákonom, zodpovedá niektorému ustanovenému legitímnemu cieľu a je nevyhnutné v demokratickej spoločnosti na dosiahnutie sledovaného cieľa. Z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu vyplýva, že súd vedel (mal preukázané), že v čase vydania napadnutého rozhodnutia existovali v konkurznom konaní vedenom na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 25K/12/2014 len pohľadávky dvoch veriteľov, a to spoločnosti MF KONTO s.r.o. s pohľadávkou 16,50 € a žalovanej s pohľadávkou 1.557,54 €, čo je 98,95 % zo všetkých pohľadávok. V uvedenom prípade došlo k splynutiu osoby oprávnenej a osoby povinnej, pričom tieto skutočnosti odvolací súd pri svojom rozhodovaní nijako nezohľadnil. Vzhľadom na výšku prihlásených pohľadávok (1.574,04 €) a personálne zloženie veriteľov v konkurznom konaní vedenom na Okresnom súde Trnava je zjavne nesprávne, nespravodlivé a neprimerané rozhodnutie odvolacieho súdu o tom, že žalovaná je povinná vydať svoj majetok v hodnote 37.400,- € a strpieť jeho speňaženie v prospech podstaty, a to iba preto, aby sa mohla uspokojiť jej vlastná pohľadávka a okrem toho už len marginálna pohľadávka vo výške 16,50 €. Takéto rozhodnutie je absolútne v rozpore s ústavným princípom proporcionality, najmä za situácie, kedy súd podľa § 63 ods. 1 ZKR mohol žalovanej uložiť zložiť v rozsahu údajného ukrátenia peňažnú náhradu v prospech všeobecnej podstaty. Jedná sa o závažné porušenie princípu proporcionality a zásah do majetkových práv osoby, ktorá nie je priamym dlžníkom a ani priamym porušiteľom žiadnych povinností, a preto je o to starostlivejšie potrebné zvážiť primeranosť zásahu do majetkových práv žalovanej. Pri uplatňovaní ustanovení ZKR je možné a potrebné aplikovať zásadu primeranosti obdobne, ako sa táto zásada aplikuje v konaniach vedených podľa Exekučného poriadku. S účinnosťou od 1.06.2014 došlo na základe zákona č. 106/2014 Z. z. (novela Občianskeho zákonníka) aj k novelizácii niektorých ustanovení Exekučného poriadku tak, že spôsob vykonania exekúcie sa po novele vo všeobecnosti riadi zásadou primeranosti. Ustanovenia § 63, § 64 a § 65 Exekučného poriadku sa novelizovali tak, že spôsob vykonania exekúcie určí exekútor tak, aby bol primeraný vymáhanej povinnosti a aby hodnota zabezpečeného majetku povinného zodpovedala hodnote vymáhanej povinnosti. Aj v prípade rozhodnutia odvolacieho súdu sa jedná o prípad, kedy je žalovanej uložená povinnosť strpieť speňaženie nehnuteľnosti za účelom uspokojenia pohľadávok mnohonásobne nižších, ako je hodnota speňažovanej nehnuteľnosti. K nesúladu postupu, ktorým sa zabezpečujú nehnuteľnosti za účelom uspokojenia pohľadávok, ktorých hodnota je niekoľkonásobne nižšia ako hodnota zabezpečovaných nehnuteľností, vyjadril právny názor Okresný súd Liptovský Mikuláš v exekučnom rozhodnutí sp. zn. 7Er/54/2010 z 31.03.2015. Napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ako aj rozhodnutie súdu prvej inštancie je v rozpore s princípom proporcionality a je preto nesprávne.

14. Z vyššie uvedených dôvodov dovolateľka navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolaniu vyhovel a napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušil.

15. K dovolaniu žalovanej zaslal žalobca krátke stanovisko, v ktorom navrhol dovolanie zamietnuť z dôvodov, ktoré sú podrobne uvedené v rozsudku Krajského súdu Trnava, ako aj v rozsudku súdu prvej inštancie, ktoré považuje za vecne správne.

16. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (ďalej aj „dovolací súd“) po zistení, že dovolanie podala včas strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená v súlade s ustanovením § 429 ods. 1 CSP, bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP a contrario) najskôr skúmal, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto mimoriadnym opravným prostriedkom.

17. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorým nemožno napadnúť každé rozhodnutie odvolacieho súdu. Výnimočnosti tohto opravného prostriedku zodpovedá právna úprava jeho prípustnosti v Civilnom sporovom poriadku.

18. Podľa ustanovenia § 419 CSP, proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Z citovaného ustanovenia *expressis verbis* vyplýva, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, takéto rozhodnutie nemožno úspešne napadnúť dovolaním. Prípady, v ktorých je dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, sú taxatívne vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky prípustnosti dovolania, patrí do výlučnej právomoci odvolacieho súdu.

19. Podľa ustanovenia § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky a/ pri riešení ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

20. Podľa ustanovenia § 432 ods. 1, 2 CSP dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

21. Pokiaľ dovolateľka vyvodzuje prípustnosť dovolania z ustanovenia § 421 CSP, má viazanosť odvolacieho súdu dovolacími dôvodmi (§ 440 CSP) kľúčový význam v tom zmysle, že posúdenie prípustnosti dovolania v tomto prípade závisí od toho, ako dovolateľka vysvetlila (konkretizovala a náležite doložila), že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia dovolateľkou označenej právnej otázky a že ide o prípad, na ktorý sa vzťahuje toto ustanovenie. Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (§ 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu, je procesnou povinnosťou dovolateľky vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom právnu otázku zásadného právneho významu, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a zároveň pri riešení ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, alebo ktorá ešte v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu nebola riešená. V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľka vymedzila v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom. Ak v dovolaní absentuje uvedené vymedzenie, súd nevyvíja procesnú iniciatívu smerujúcu k doplneniu dovolania (uznesenie NS SR sp. zn. 1Cdo/206/2016 z 26.09.2017, sp. zn. 3Cdo/52/2017 z 8.06.2017).

22. Ak dovolací súd má riešiť otázku, ktorou sa ešte nezaoberal (§ 421 ods. 1 písm. b/ CSP), tak v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení je povinnosťou dovolateľky ako procesnej strany a) konkretizovať právnu otázku riešenú dovolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd a b) uviesť, ako mala byť táto otázka správne riešená (viď uznesenie NS SR sp. zn. 3Cdo/146/2017 z 22.02.2018). Pokiaľ dovolateľka namieta aj nesprávne právne posúdenie právnej otázky, pri riešení ktorej sa odvolací súd odchýlil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu (§ 421 ods. 1 písm. a/ CSP), je povinná zároveň špecifikovať ustálenú rozhodovaciu prax odvolacieho súdu, od ktorej sa mal odvolací súd pri svojom rozhodovaní odkloniť. Právna otázka takto dovolateľkou v dovolaní nenastolená a nekonkretizovaná nemá relevanciu z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ alebo písm. b/ CSP. Posúdenie, či odvolací súd (ne)použil správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretoval alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil (ne)správne právne závery prichádza do úvahy až vtedy, ak je dovolanie procesne prípustné (viď R 54/2012 a rozhodnutia NS SR sp. zn. 1Cdo/62/2010, sp. zn. 2Cdo/97/2010, sp. zn. 4Cdo/68/2011, sp. zn. 7Cdo/17/2013).

23. Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 CSP musí byť zároveň riešená dovolacím súdom, pričom odvolací súd na jej riešení musel založiť svoje rozhodnutie (výrok) a musí ísť o otázku zásadného

právneho významu. Aj za účinnosti nových civilných predpisov je opodstatnené konštatovanie, že otázkou zásadného právneho významu je otázka, ktorá je významná nielen pre prerokovanú právnu vec (spor), ale aj zo širších hľadísk, najmä z hľadiska celkovej rozhodovacej praxe všeobecných súdov SR (sp. zn. 1Cdo/132/2009, sp. zn. 2Cdo/71/2010, sp. zn. 3Cdo/51/2006, sp. zn. 4Cdo/151/1998, sp. zn. 5Cdo/1/2010, sp. zn. 7Cdo/117/2011). Prípustnosť dovolania nastáva vtedy, ak dovolací súd sám dospeje k záveru, že rozhodnutie odvolacieho súdu, resp. ním riešená právna otázka po právnej stránke zásadný význam skutočne má. V tomto smere nie je relevantný subjektívny názor dovolateľky.

24. Aby určitá právna otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 CSP, musí ísť - okrem vyššie uvedených podmienok - predovšetkým o otázku právnú (teda v žiadnom prípade nie o otázku skutkovú). Nesprávne právne posúdenie môže byť dovolacím dôvodom len vtedy, ak bolo rozhodujúce pre výrok napadnutého rozhodnutia. Nemôže byť v tomto smere postačujúce, aby namietané nesprávne právne posúdenie veci bolo uvedené len odkazom na zákonné ustanovenie, ale je potrebné, aby dovolateľ konkrétne uviedol právnú otázku a uviedol, prečo zaujal odvolací súd nesprávny názor na jej riešenie (Števcěk, Ficová, Baricová, Mesiarkinová, Bajánková, Tomašovič a kolektív: Civilný sporový poriadok, Komentár, Praha, C.H.Beck 2016, str. 1409).

25. Vádu podľa ust. § 421 ods. 1 písm. a/ a b/ CSP dovolateľka videla v nesprávnom právnom posúdení dvoch nasledovných právnych otázok: 1. otázka aplikácie ustanovení ZKR (§ 57 ods. 4, § 58 a § 60) pri posudzovaní splnenia všetkých zákonných podmienok vyžadovaných pre úspešné uplatnenie práva odporovať právnomu úkonu, najmä z hľadiska posudzovania splnenia podmienky ukrátenia uspokojenia prihlásenej pohľadávky niektorého z veriteľov dlžníkom a 2. otázka aplikácie princípu proporcionality pri rozhodovaní o zásahu do majetkových práv povinných z odporovateľných právnych úkonov.

26. Pri riešení prvej otázky sa odvolací súd - podľa názoru dovolateľky - odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu (§ 421 ods. 1 písm. a/ CSP), ktorá vyžaduje prísne preukázanie splnenia všetkých zákonných podmienok v zmysle ust. § 57 ods. 4, § 58 a § 60 ZKR pre úspešné uplatnenia práva odporovať právnomu úkonu. Podľa názoru dovolateľky, odvolací súd v rozpore s ustálenou rozhodovacou praxou nezohľadnil, že uzavretím kúpnej zmluvy, predmetom ktorej je prevod vlastníckeho práva k majetku, nedochádza automaticky k ukráteniu veriteľov, ale iba k transformácii majetkových aktív úpadcu. V tejto súvislosti dovolateľka poukázala na rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 25CoKR/3/2013 z 22. mája 2013. V prípade nezohľadnenia judikatúry Najvyššieho súdu Českej republiky je podľa dovolateľky opodstatnená prípustnosť dovolania aj z dôvodu, že predmetná právna otázka v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená, teda v zmysle ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ CSP.

27. Podľa názoru odvolacieho súdu, otázku zakladajúcu prípustnosť dovolania v zmysle ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ CSP dovolateľka nevymedzila v súlade so zákonom stanovenými kritériami, pretože skúmanie a posúdenie splnenia zákonných podmienok v zmysle ust. § 57 ods. 4, § 58 a § 60 ZKR z hľadiska ukrátenia uspokojenia prihlásenej pohľadávky niektorého z veriteľov dlžníkom je výsledkom posúdenia predovšetkým skutkového stavu a okrem toho dovolateľka jasným a určitým spôsobom nevymedzila konkrétnu právnú otázku zásadného právneho významu, ktorú by mal riešiť dovolací súd. Zároveň dovolací súd upriamuje pozornosť na to, že rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 25CoKR/3/2013 z 22. mája 2013 nepredstavuje ustálenú rozhodovaciu prax odvolacieho súdu (NS SR), od ktorej sa mal odvolací súd odkloniť pri riešení dovolateľkou nastolenej otázky, keďže rozhodnutie odvolacieho súdu (Krajského súdu v Banskej Bystrici) a ani rozhodnutia súdov iných štátov nemožno považovať za ustálenú rozhodovaciu prax odvolacieho súdu (NS SR). Teda, právnú otázku zakladajúcu prípustnosť dovolania v zmysle ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ CSP dovolateľka nevymedzila v súlade so zákonom vyžadovanými kritériami, nakoľko neoznačila ani ustálenú rozhodovaciu prax odvolacieho súdu, od ktorej sa mal odvolací súd odkloniť pri riešení ňou nastolenej otázky.

28. K dovolaciemu dôvodu v zmysle ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ CSP dovolateľka uviedla, že odvolací súd v zmysle § 57 ods. 4 ZKR nesprávne vyhodnotil otázku ukrátenia niektorého z veriteľov

úpadcu, pretože uzavretím kúpnej zmluvy medzi dovolateľkou a úpadcom nemohlo dôjsť k ukráteniu žiadnej pohľadávky žiadneho veriteľa, na základe čoho nebola splnená základná podmienka pre úspešné odporovanie právnomu úkonu. Odvolací súd v rozpore s ustálenou rozhodovacou praxou nezohľadnil, že uzavretím kúpnej zmluvy, predmetom ktorej je prevod vlastníckeho práva k majetku, nedochádza automaticky k ukráteniu veriteľov, ale iba k transformácii majetkových aktív úpadcu. Odvolací súd tiež nesprávne vyhodnotil údajný úmysel úpadcu ukrátiť veriteľov v zmysle ustanovenia § 60 ZKR, pretože je nepochybné, že úpadca súhlasil s tým, aby pohľadávky jeho veriteľov boli uspokojené priamo pri vyplácaní dohodnutej kúpnej ceny, čo preukazuje jeho záujem uspokojiť svojich veriteľov, a nie úmysel ich ukrátiť. V tejto súvislosti opätovne poukázala na rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 25CoKR/3/2013 z 22. mája 2013.

29. Podľa názoru dovolacieho súdu nie je daná prípustnosť dovolania v zmysle ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, nakoľko súdy na základe náležite vykonaného dokazovania dospeli k záveru, že boli splnené všetky podmienky odporovateľnosti právnych úkonov v zmysle ust. § 57 ods. 4, § 58 a § 60 ZKR, pričom splnenie jednotlivých podmienok zisťovali na základe skutkových záverov preukázaných z riadne vykonaného dokazovania, skutkové závery ktoré neboli žalovanou vyvrátené, keďže v priebehu celého konania neuniesla dôkazné bremeno ohľadom preukázania svojich tvrdení. Tvrdeniami uvedenými v dovolaní sa dovolateľka len snaží spochybníť a vyvrátiť zistený skutkový stav, opodstatňujúci aplikáciu príslušných ustanovení ZKR (§ 57 ods. 4, § 58 a § 60).

30. Pri riešení druhej otázky - aplikácie princípu proporcionality - odvolací súd sa podľa názoru dovolateľky odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (ust. § 421 ods. 1 písm. a/ CSP), keď tento princíp pri svojom rozhodovaní nijako nezohľadnil, pričom dovolateľka dala do pozornosti nález Ústavného súdu SR sp. zn. PL. ÚS 67/07 zo 6. februára 2008. Uviedla, že keďže ustálená rozhodovacia prax sa otázkou aplikácie princípu proporcionality zaoberá len vo všeobecnej rovine, resp. v prípade exekučných konaní, je opodstatnená aj prípustnosť dovolania z dôvodu, že nastolená právna otázka ešte nebola dovolacím súdom ustáleným spôsobom vyriešená (ust. § 421 ods. 1 písm. b/ CSP).

31. Rozhodnutie odvolacieho súdu je - podľa názoru dovolateľky - v rozpore s princípom proporcionality, ktorý predstavuje jeden zo základných princípov, resp. výkladových pravidiel, v súlade s ktorými majú byť aplikované a interpretované ustanovenia CSP, ako aj iných právnych predpisov. Dovolateľka uviedla, že odvolací súd aplikoval ustanovenie § 63 ZKR v rozpore s predmetným princípom, keď potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie, hoci vedel, že v čase jeho rozhodovania existovali len pohľadávky dvoch veriteľov, pričom v posudzovanom prípade došlo k splynutiu osoby oprávnenej a povinnej z údajne odporovateľného právneho úkonu, čo odvolací súd nezohľadnil. Podľa názoru dovolateľky je v konečnom dôsledku nepochybné, že rozhodnutie, ktorým jej bola uložená povinnosť vydať nehnuteľnosť, ktorej celková hodnota je 37.400,- € a strpieť jej speňaženie za účelom uspokojenia pohľadávok v celkovej hodnote 1.574,04 €, je v príkrom rozpore s princípom proporcionality.

32. V prípade vyššie uvedenej otázky aplikácie princípu proporcionality a prípustnosti dovolania v zmysle ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ CSP dovolateľka neuviedla žiadnu ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu, od ktorej by sa odvolací súd pri riešení ňou nastolenej právnej otázky odklonil, preto uvedený dovolací dôvod nie je vymedzený v súlade so zákonom. Subjektívny názor dovolateľky, že súd postupoval v rozpore s princípom proporcionality, nemožno vyhodnotiť ako postup, pri ktorom by odvolací súd aplikoval na zistený skutkový stav nesprávny právny predpis, resp. jeho ustanovenie, alebo pri ktorom by aplikoval správny právny predpis, avšak nesprávne ho interpretoval, alebo kde by zo skutkových zistení vyvodil nesprávne právne závery. Odvolací súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia jednoznačne vyjadril, že pre posúdenie odporovateľnosti právneho úkonu považoval za irelevantnú a

neovplyvňujúcu rozhodnutie vo veci samej skutočnosť, či sa znížila alebo neznížila nominálna hodnota prihlásených pohľadávok, keďže relevantnou skutočnosťou bola ich nominálna hodnota v čase vyhlásenia konkurzu na majetok dlžníka. Napriek uvedenému vyjadreniu odvolacieho súdu dovolací súd poznamenáva, že výrok rozhodnutia odvolacieho súdu vo veci samej vôbec nezávisel od vyriešenia otázky aplikácie princípu proporcionality v zmysle ustanovenia § 421 ods. 1 CSP a rozhodnutie odvolacieho súdu ani nie je na ňom založené.

33. S poukazom na vyššie uvedené dovolací súd uzaviera, že dovolateľka vo vzťahu k ňou tvrdenej prípustnosti dovolania podľa ust. § 421 ods. 1 písm. a/ a písm. c/ CSP nevymedzila dovolací dôvod spôsobom uvedeným v ust. § 432 ods. 1, 2 CSP, teda spôsobom, ktorý predpokladá zákon. Z uvedeného dôvodu dovolací súd dovolanie žalovanej odmietol podľa ust. § 447 písm. f/ CSP.

34. Úspešnou stranou sporu v dovolacom konaní bol žalobca, ktorému proti žalovanej vznikol nárok na náhradu trov dovolacieho konania. Vzhľadom na to, že v dovolacom konaní žalobca nežiadal priznať náhradu trov dovolacieho konania, pričom v dovolacom konaní mu ani žiadne trovy nevznikli, dovolací súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný žiadny opravný prostriedok.